

Pokyny k formální úpravě studií a dalších příspěvků v časopise ArteActa

Obsah

Povinné náležitosti rukopisů	2
Jazyk a formální úprava rukopisu	2
Práce se zdroji v rukopise	4
Názvy děl a jejich částí v hlavním textu.....	4
Poznámkový aparát	6
Bibliografické citace	6
Příklady, jak citovat	7
<u>Kniha</u>	7
<u>On-line kniha</u>	7
<u>Kniha vydaná v tištěné podobě a dostupná také on-line</u>	8
<u>Diplomová a jiná nepublikovaná práce</u>	8
<u>Příspěvek ve sborníku</u>	8
<u>Článek v periodiku</u>	9
<u>Článek publikovaný v tištěné podobě a dostupný také on-line</u>	9
<u>Článek publikovaný v on-line periodiku</u>	9
<u>Příspěvek publikovaný on-line a neperiodicky</u>	10
<u>Umělecké dílo neliterární povahy</u>	10
<u>Umělecké dílo jako součást souboru děl</u>	11
<u>Část uměleckého díla, k němuž existuje záznam</u>	12
<u>Část uměleckého díla, k němuž neexistuje záznam</u>	12
<u>Archivní pramen</u>	12
<u>Archivní pramen již dříve publikovaný</u>	13
<u>Rozhovor/ Pramen orální historie</u>	13
Opakovaná bibliografická citace	14
Plná bibliografická citace uměleckého díla	14
Seznam nejčastějších zkratk používaných v bibliografických citacích.....	14

Povinné náležitosti rukopisů

- Časopis *ArteActa* přijímá příspěvky v českém, slovenském a anglickém jazyce.

- Recenzované studie mají zpravidla **rozsah** 15-35 normostran. Předpokládaná délka esejí, překladů a recenzních studií je 10–15 normostran. Kratší články (recenze, zprávy) se rozsahem pohybují mezi 3–5 normostranami.
- Součástí rukopisu určeného pro recenzní řízení je **abstrakt** shrnující rukopisný text, v délce 900–1500 znaků, krátké **představení autora** v délce cca 600 znaků (maximálně však 900 znaků) včetně **e-mailového kontaktu**, a **klíčová slova** (cca 10 důležitých pojmů z textu rukopisu a jejich překlady do anglického jazyka).
- Součástí nerecenzovaných příspěvků je krátká informace – jedna věta o tom, na jakém pracovišti autor působí.
- **Součástí rukopisu NENÍ seznam literatury ani seznam citovaných uměleckých děl na konci** (bibliografické citace jsou součástí poznámkového aparátu – viz dále).

Jazyk a formální úprava rukopisu

- Redakce přijímá pouze **finální verze rukopisů** (tedy ne rozpracované verze, verze s nepřijatými změnami apod.) s nastaveným jazykem dokumentu, v němž je rukopis napsán.
- Rukopisy přijímáme ve **formátu** .docx a .doc (nikoliv .odt aj.). Redakční i autorské změny v rukopise zanášíme pomocí funkce Sledování změn ve Wordu.
- V českém jazyce se řídíme **pravidly českého pravopisu**, nejasné případy konzultujeme s *Internetovou jazykovou příručkou* – <http://prirucka.ujc.cas.cz/>. Upřednostňujeme aktuální a tzv. **progresivní češtinu**. Progresivní čeština znamená např. to, že upřednostňujeme verzi se „z“ u zdomácnělých cizích slov (poezie, filozofie apod.) a u slov zakončených v prvním pádě v dubletní variantě na skupiny souhlásek -rz, -lz, -nz (kupř. kurz, diskurz, impulz), ale píšeme „s“ ve slovech s příponou -ismus a -asma. Dáváme přednost stylově neutrálním pravopisným dubletám, tj. psaní slov diskuse, disertace, renesance, resort a režisér.
- **Vlastní jména osob** píšeme vždy s rozepsaným křestním jménem. Výjimku tvoří opakované bibliografické citace a psaní jmen, jež jsou ve zkratce obecně známá (V. I. Lenin), případně umělecká jména používaná samotnými umělci jen ve zkratce.
- **Cizí jména** nepočestujeme. Ponecháváme také zvláštní znaky typu ô, Ö, které vkládáme pomocí funkce Vložit nebo klávesovou zkratkou (seznam např. na: <https://tools.oratory.com/altcodes.html>). Výjimku tvoří ta jména, která se už jako počestěná zažila. Pokud jsou možné obě varianty, upřednostňujeme verzi bližší originálu (tedy ne Čajkovský, ale Čajkovskij apod.).
- Cizí **ženská příjmení přechylujeme** s výjimkou bibliografické citace, v níž je jméno uvedeno v původní podobě. Další výjimkou jsou případy příjmení, která jsou v češtině zažita v nepřechýleném tvaru, příjmení končící na -o (neskloňujeme) nebo -a (skloňujeme dle vzoru „žena“) a citace, v nichž už toto jméno bylo uvedeno v nepřechýlené podobě.

- **U přepisu z cizích jazyků** dodržujeme aktuální normy (např. ČSN ISO 9 pro transliterace z cyrilice) nebo standardy. Výjimkou jsou bibliografické údaje a citace, v nichž už text byl transliterován odlišně.¹
- **Názvy** institucí, geografické a jiné názvy píšeme, pokud možno, při prvním užití v kompletní verzi a v původním jazyce. Tedy např.: Akademie múzických umění v Praze (dále AMU). V případě, že je název v počeštělé verzi již zaužívaný, pracujeme rovnou s ním – Londýn, Frankfurt nad Mohanem.
- **Za interpunkčními znaménky** – tečkami, čárkami, dvojtečkami aj. – vkládáme vždy mezeru (a to včetně dat a zkratek).
- **Pomlčka není spojovník.** Pomlčku (delší než spojovník) používáme ve větách oddělenou mezerami, bez mezer při označení rozsahu od–do nebo dvojice (typicky letopočty a čísla stránek, ale také Kadár–Klos, vlak Praha–Brno, ale ne Frýdek–Místek). Pomlčku nalezneme buď ve speciálních znacích, nebo pomocí klávesové zkratky (Alt+0150 pro Windows, U+02013 pro macOS).
- **České uvozovky** se píší na začátku jako malé „devítky“ (přední dolní) dole a malé „šestky“ (zadní horní) nahoře na konci: „“. Obdobný tvar – ‚ – platí i pro jednoduché uvozovky, které užíváme uvnitř dvojitých. Anglické uvozovky začínající malými „šestkami“ a ukončené malými „devítkami“ nepoužíváme. Je-li v uvozovkách pouze část věty, píše se na jejím konci nejprve zadní horní uvozovka a pak tečka; pokud je v uvozovkách celá věta/ více vět, píšeme zadní horní uvozovky až za tečku.
- **Apostrof není čárka.** Vypadá jako malá „devítká“ nahoře (tedy např. Murphy’s). Vkládáme ho klávesovou zkratkou (Alt+0145 pro Windows, alt+j pro macOS). Vyhýbáme se záměně apostrofu za diakritickou čárku!
- **Trojtečka** nejsou tři tečky za sebou, nýbrž speciální znak (klávesová zkratka Ctrl+ pro Windows, Alt+Shift+Ů pro macOS).
- **Závorky** používáme v textu zpravidla kulaté: (). Pokud potřebujeme napsat závorky v závorkách, nahrazujeme je lomítky: / /. Hranaté závorky používáme ve specifických případech v citacích a v poznámkách pod čarou (viz dále). Jestliže je do závorky vložena celá věta, píšeme uzavírající závorku až za větnou tečkou, pokud jen část, píše se větná tečka za závorku.
- **Číslovky** do desítky rozepisujeme. Výjimkou jsou texty s velkým množstvím číslovek (statistika, technické tabulky aj.) nebo užití číslovky při psaní dat (v textu 23. dubna 2019, ale v bibliografické citaci při označení vydání i 23. 4. 2019). V řádech tisíců, statisíců atd. oddělujeme mezerou a nepřidáváme tečku (např. 2 333). Římské číslice používáme pouze v nevyhnutelných případech (Jindřich IV., s. xxi). V ostatních případech (ročníky, díly apod.) upřednostňujeme arabské číslovky.
- **Procenta** zapisujeme slovně nebo znakem %. Číslovku a znak pro procento oddělujeme v případě základních číslovek mezerou (čtyři procenta = 4 %), řadové ad. číslovky v roli adjektiva píšeme dohromady (čtyřprocentní = 4%).

¹ Antické pojmy a jména, zejm. řeckého původu, citujeme podle systému nakladatelství Oikoymenh (tedy např. Thúkydides).

- **Běžné zkratky** v hlavním textu používáme co nejméně (tedy nikoliv hod., ale hodina). Používáme je ale hojně v bibliografické citaci.

Práce se zdroji v rukopise

- **Veškeré citace i parafráze musí být opatřeny zdrojem** (s výjimkou citovaných pojmů; dále pak v případě recenze, v níž stačí v hlavním textu uvést číslo stránky z recenzované knihy). Viz dále *Poznámkový aparát a bibliografická citace*. V **pasážích citovaných z jiných textů** dodržujeme původní formu psaní – včetně zastaralých slov a chyb² (nemusíme však dodržet původní formátování, není-li to žádoucí).
- Veškeré citace musí být řádně **graficky označeny**, aby čtenář jednoznačně odlišil autorovu myšlenku od citace jiného původce:
 - **Citovaný text kratší než 200 znaků** (cca 2–3 řádky) ohraničujeme českými dvojitými uvozovkami. K označení citace **nepoužíváme kurzívu**. U citace či zdůraznění v citaci použijeme jednoduché české uvozovky.
 - **Citovaný text delší než 200 znaků** formátujeme do samostatného odstavce s větším odsazením od levého okraje. V tomto případě **nepoužíváme kurzívu ani uvozovky**. V případě, že vytváříme z větného fragmentu citace novou větu, první velké písmeno prvního slova v citaci umístíme do hranaté závorky.
- Citovaný text můžeme **zkrátit** použitím symbolu pro elipsu/vynechávku, tj. hranaté závorky a trojtečky: [...].
- Slova, která chceme **zdůraznit**, píšeme **kurzívou**. Jednotlivé pojmy, které **citujeme**, píšeme v dvojitých českých **uvozovkách**. V případě, že je z kontextu zřejmé, odkud citované pojmy pocházejí, není potřeba pokaždé uvádět zdroj.

Názvy děl a částí děl v hlavním textu

- Název díla píšeme **kurzívou**. Název díla vytvořeného v cizím jazyce citujeme v jeho **překladové podobě** v případě, že bylo v českém prostoru již oficiálně zveřejněno (tedy nikoliv název televizního seriálu v neoficiálním českém překladu uvedeném jen na fanouškovském webu). V opačném případě použijeme **originální název díla**.
- Dílo musí být uvedeným názvem **jednoznačně** určitelné, ale informace v hlavním textu a v poznámkovém aparátu **není žádoucí duplikovat**. V případě, že je detailní označení díla žádoucí a je podrobně uvedeno v poznámkovém aparátu, stačí v těle textu uvést jen jeho název či další základní určení.
- **Příklady zkráceného zápisu díla či jeho části v hlavním textu**³ (vybíráme pouze pro konkrétní dílo a práci s ním relevantní údaje):

Název, případně kratší část díla (volitelně Hlavní autor/ři, volitelně Místo vzniku, volitelně Produkční/ Intepretační údaje, Rok vzniku). Eventuálně informace o dostupnosti záznamu/kopie.

- *Její pastorkyňa* (Leoš Janáček, 1903)

² Omyl či specifický (například nečekaný) názor citace můžeme také zdůraznit vložením „(sic!)“.

³ Pro citace pod čarou viz Bibliografické citace níže.

- *Její pastorkyňa* (Jiří Nekvasil, Národní divadlo, 2005)
 - *Její pastorkyňa* (Jiří Nekvasil, Národní divadlo, 2005, představení ze dne 16. 4. 2020)
 - *Strýček Váňa* (Petr Lébl, Divadlo Na zábradlí, 1999)
 - *Strýček Váňa* (Petr Lébl, Divadlo Na zábradlí, 1999, představení ze dne 10. 4. 2001)
 - *Pravidla hry* (La règle du jeu, Jean Renoir, 1938)
 - *Twin Peaks. The Return* (Twin Peaks. Návrat, David Lynch – Mark Frost, Showtime Networks 2017)
 - *Ztraceni. Malý princ* (pátá série, čtvrtá epizoda, 0:33:37)
 - *Těkst* (Text, skupina E.T.I., performance z 18. 4. 1991)
 - *Métamorphose* (Judith Olivia Manantenasoa, 2005, uvedeno v rámci festivalu Tanec Praha v divadle Reduta v Brně 27. 5. 2019)
 - *Smyčcový kvartet č. 5, op. 63* (Viktor Kalabis, 1984)
 - *Smyčcový kvartet č. 5, op. 63* (Kroftovo kvarteto, premiéra díla v rámci 30. Týdne nové tvorby Svazu českých skladatelů a koncertních umělců, Divadlo hudby v Praze, 12. 3. 1986)
 - *Absolventský koncert* (Jan Novák – klavír, Sál Martinů v Praze, 12. 4. 2020)
 - *Call of Cthulhu* (Cyanide, Focus Home Interactive, 2018)
 - *Unity* (Unity Technologies, 2019)
- Pokud bylo dílo oficiálně zveřejněno v České republice pod českým názvem, je na prvním místě před závorkou **oficiální český název**. Pokud uvedeno či zveřejněno nebylo, je před závorkou **originální název** (a v závorce překlad).
 - **Podrobnější zápis díla** uvádíme v poznámce pod čarou, nikoliv v hlavním textu – viz dále *Bibliografické citace*.
 - **Názvy kapitol, dílů seriálů** aj., které v hlavním textu citujeme, **píšeme v uvozovkách**.

Poznámkový aparát

- **Poznámky** pod čarou používáme k různým účelům. Nejčastěji pro to, abychom odkázali na zdroj, z něhož čerpáme. V poznámce pod čarou ale můžeme také rozvinout vedlejší téma, které by narušilo plynulost hlavního textu, nebo poskytnout informaci srovnávacího charakteru apod.
- **Číslo poznámky** pod čarou do hlavního textu vkládáme vždy za interpunkční znaménko (tečku, čárku), nikoli před ně.
- **Poznámkový aparát tvoříme** automatizovaně a čísujeme arabskými číslicemi.
- **Text poznámky** začíná velkým písmenem (vyjma specifických případů bibliografických citací) a končí tečkou. V případě, že v poznámce pod čarou uvádíme více zdrojů, oddělujeme je středníkem.

Bibliografické citace

- **Bibliografické citace** jsou komplexním zápisem daného zdroje nebo díla a slouží k jeho jednoznačnému určení a snadnému dohledání. Časopis *ArteActa* pracuje metodou zdrojování **v průběžných číslovaných poznámkách pod čarou** (tedy nikoliv „author-date“ v závorce v hlavním textu – tzv. Harvardský styl).
- Vycházíme z **citační normy** pro bibliografické citace ČSN ISO 690:2011. Citační styl *ArteAct* pracuje se **zjednodušenou verzí bibliografické citace**. Neuvádíme (až na odůvodněné výjimky) číslo ISBN/ISSN, čísla vydání neperiodických publikací nebo jejich edice. **Jména autorů** uvádíme v pořadí „Jméno Příjmení“ a nepíšeme velkými písmeny. V případě překladu uvádíme **překladatele**. **Internetový odkaz** vkládáme v neaktivní podobě jako prostý text, ideálně ve formě DOI (viz dále pozn. 14).
- Někdy je původní zdroj **neúplný nebo nepřesný**. V případě zkratk a šifer uvádíme původní verzi (zkratky nerozepisujeme). U anonymního textu jméno autora vynecháme úplně nebo nahradíme zkratkou Anon. Pokud chybějící nebo nepřesné údaje známe, uvedeme naše aktualizované informace do hranatých závorek. Třeba v případě původně chybného uvedení roku píšeme správný údaj do závorky: 1959 [1953].
 - Nejčastější zkratky pro zápis chybějících dat v bibliografické citaci:
 - Anon. = anonym
 - b. d. / též s. a. = bez datace
 - b. m. / též s. l. = bez místa vydání
 - b. n. / též s. n. = bez nakladatele
 - nestr. = nestránkováno
 - c = přibližně

Příklady, jak citovat**Kniha⁴ (včetně hudebnin)**

Jméno Příjmení. *Název. Podnázev* [Typ média]. Přeložil Jméno Příjmení. Místo vydání: Nakladatel, Rok, s. X.

- Charles Magnin. *Dějiny loutkového divadla v Evropě*. Přeložila Nina Malíková. Praha: AMU, 2018, s. 18nn.
- Viktor Kalabis. *Symfonie č. 4* [velká partitura]. Praha: Supraphon, 1974.
- Petr Kopal (ed.). *Film a dějiny 7. Propaganda*. Praha: Casablanca – Ústav pro studium totalitních režimů, 2018.
- Gracian Černušák. *Dějepis hudby 2. Od polovice XVIII. století do nynější doby*. 2. přeprac. vyd. Brno: Pázdírek, 1931, s. 310.
- Laszlo Taschen. *Modern architecture A–Z. Vol. 1, A–L*. Köln: Taschen, 2010, nestr. [s. 80].
- Miloš Fikejz. *Slovník zahraničních filmových herců konce XX. století I. A–K*. [e-kniha]. Praha: Volvox Globator, 2018.
- Josef Škvorecký. [e-kniha, formát MOBI].⁵ *Útěky. Lída Baarová*. Praha: Brána 2009, nestr. (kapitola „Milenka pana ministra“).
- Světlá Čmejková – František Daneš – Jindra Světlá. *Jak napsat odborný text*. [DVD]. Praha: Leda, 1999.

On-line⁶ kniha⁷

Jméno Příjmení. *Název. Podnázev* [on-line]. Přeložil Jméno Příjmení. Nakladatel, Rok, s. X. Dostupné z: přesný internetový odkaz (cit. dd. mm. rrrr).

- Lucy Küng – Robert G. Picard – Ruth Towse. *The Internet and the Mass Media* [on-line]. SAGE Publications, 2011, s. 67–69. Dostupné z: <http://ebookcentral.proquest.com/lib/cuni/detail.action?docID=483322> (cit. 9. 9. 2016).
- *Festivaly 2017. Výběr ze základních statistických údajů o kultuře v České republice* [on-line]. NIPOS, b. d. [c2018], nestr. [s. 3]. Dostupné z: https://statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2018/11/Statistika_2017_festivaly.pdf (cit. 29. 5. 2019).

Kniha vydaná v tištěné podobě a dostupná také on-line⁸

⁴ Biblické citace uvádíme podle Českého ekumenického překladu a odkazy užíváme dle českého (resp. německého) systému, tj. zkratka biblické knihy, kapitoly a verše se oddělují čárkou, jednotlivé verše tečkou, to vše bez mezer, např.: „Nezabiješ.“ (Ex 20,13).

⁵ V případě formátů e-knih, které nepodporují jednoznačné určení strany (MOBI), je možné citovat bez uvedení této strany. V tom případě je potřeba jednoznačnost pasáže určit např. názvem kapitoly či jiným popisem v hlavním textu nebo v poznámce u bibliografické citace.

⁶ U všech on-line zdrojů platí pravidlo, že autoři se vždy snaží dohledat ty regulérně licencované (tedy např. v režimu open access či creative commons) a vyhnout se citaci ze zdrojů, u kterých je pravděpodobné, že nemají ošetřena práva na šíření.

⁷ Obdobně zapisujeme také primárně on-line publikované příspěvky ve sborníku, diplomové práce, výzkumné zprávy, umělecká díla apod.

⁸ Obdobně zapisujeme také příspěvky ve sborníku, diplomové práce, výzkumné zprávy, umělecká díla, jež jsou publikována jak v tištěné podobě, tak on-line. V případě prvotního uvedení např. jako e-knihy vložíme informaci o typu nosiče do hranaté závorky za Název.

Jméno Příjmení. *Název. Podnázev.* Přeložil Jméno Příjmení. Místo vydání: Nakladatel, Rok, s. X. Dostupné také z: přesný internetový odkaz (cit. dd. mm. rrrr).

- Karel Čapek. *Válka s mloky*. Praha: Československý spisovatel, 1981, s. 44–45. Dostupné také z: http://web2.mlp.cz/koweb/00/03/34/75/66/valka_s_mloky.pdf (cit. 5. 8. 2015).

Diplomová a jiná nepublikovaná práce

Myslete na to, aby z citace bylo jasné, kde má čtenář nepublikovaný text **dohledat**.

Jméno Příjmení. *Název. Podnázev.* Typ studentské práce.⁹ Místo vzniku: Instituce vzniku (existovala-li), Rok, s. X. Případně další popis práce. Místo a bližší označení uložení. Případně: Dostupné také z: přesný internetový odkaz (cit. dd. mm. rrrr).

- Irena Vodáková. *Jaroslav Krejčí*. Diplomová bakalářská práce. Opava: Slezská univerzita, 2004. Uložena v Knihovně IDU, sign. MB 4023.
- Andrea Opavská. *Český současný tanec v devadesátých letech 20. století*. Disertační práce. Praha: HAMU, 2015, s. 21nn. Dostupné z: <http://dspace.amu.cz/handle/10318/9039> (12. 4. 2018).
- Elmar Klos et al. *Historie kinematografie v Gottwaldově – Zlíně. V dokumentech, ve svědectví pamětníků, v pohledu současné generace*. Zlín, b.d. [cca 2004], s. 20. Nepublikovaný rukopis. Uložen v Knihovně NFA, sign. II-6608.

Příspěvek ve sborníku

Jméno Příjmení autora příspěvku. *Název. Podnázev příspěvku.* In: Jméno Příjmení editora/ů (ed./eds.). *Název. Podnázev sborníku* [Typ média]. Přeložil Jméno Příjmení. Místo vydání: Nakladatel, Rok, s. X–Y.¹⁰

- Julian Klein. The Mode Is the Method Or How Research Can Become Artistic. In: Daniela Jobertová – Alice Koubová (eds). *Artistic Reseach. Is There Some Method?* Praha: AMU, 2017, s. 80–85.
- Tereza Havelková. Národ a totalita v současné české opeře. Případ Nagano a Zítřka se bude... In: Ivan Klimeš – Jan Wiendl (eds). *Kultura a totalita. Národ*. Praha: FF UK, 2013, s. 442–457.
- Kateřina Svatoňová. Pokusy s artisty a zpívajícím slonem aneb Možnosti vybočení v normalizační kinematografii. In: Petr A. Bílek – Josef Šebek (eds). *Česká populární kultura. Transfery, transponování a delší tranzitní procesy*. Praha: FF UK, 2017, s. 123–150.

Článek v periodiku¹¹

Jméno autora píšeme **ve formě, jak je v periodiku uvedeno**, tj. též v šifře nebo zkratce. Stále je ale nutné, aby byl článek čtenářem jednoznačně dohledatelný.

Jméno Příjmení autora příspěvku. *Název. Podnázev příspěvku.* *Denní periodikum*, Datum vydání, s. X–Y.

⁹ Např.: diplomová bakalářská práce, diplomová magisterská práce, disertační práce.

¹⁰ Uvádíme stránkový kompletní rozsah studie. Pouze v případě přesné citace odkazujeme pouze na konkrétní stranu, na které je ve sborníku citace uvedena.

¹¹ Uvádíme stránkový kompletní rozsah článku. Pouze v případě přesné citace odkazujeme pouze na konkrétní stranu, na které je v článku citace uvedena.

Jméno Příjmení autora příspěvku. Název. Podnázev příspěvku. *Jiné periodikum* (týdeník, měsíčník aj.), rok, č. XX, s. X–Y.¹²

- Jan Patočka. Dilema v našem národním programu. Jungmann a Bolzano. *Divadlo*, 1969, č. 1, s. 1–8.
- Lan. Mnichov se nesmí opakovat! *Svobodné Československo*, 1945, č. 83 (14. 09.), s. 2.
- Anon. Nový český film „Jana“. *Právo lidu*, 9. 10. 1935, s. 6.

Článek publikovaný v tištěné podobě a dostupný také on-line

Jméno Příjmení autora příspěvku. Název. Podnázev příspěvku. *Periodikum*, rok, č. X (v případě denního tisku datum), s. X.¹³ Dostupné také z: přesný internetový odkaz (cit. dd. mm. rrrr).

- Martin Šrajfer. Favoritka. *Cinepur*, 2019, č. 121, s. 46. Dostupné také z: <http://cinepur.cz/article.php?article=4578> (cit. 5. 4. 2019).

Článek publikovaný v on-line periodiku

Rok, číslo a případně stránku uvádíme **jen v případě, že jsou dohledatelné.**

Jméno Příjmení autora příspěvku. Název. Podnázev příspěvku. *Periodikum* [on-line], rok, č. X, s. XX/ Datum v případě denního tisku/ Datum publikace v případě exkluzivního on-line vydání. Dostupné z: DOI¹⁴ nebo přesný internetový odkaz (cit. dd. mm. rrrr).

- mip. Česká Tatra se prohání v trháku Šílený Max. Hraje její podvozek a kabina. *Lidovky.cz* [on-line], 19. 5. 2015. Dostupné z: http://byznys.lidovky.cz/ceska-tatra-se-prohani-v-trhaku-sileny-max-hraje-jeji-podvozek-a-kabina-1es-/firmy-trhy.aspx?c=A150519_160949_firmy-trhy_pave (cit. 20. 5. 2015).
- Mary Maixner. If you don't pay my bills – nejslavnější instagramová performance všech dob v knižní podobě. *25fps* [on-line], 20. 5. 2018. Dostupné z: <http://25fps.cz/2018/excellences-and-perfections/> (cit. 9. 4. 2019).
- Lazaros Michailidis – Emili Balaguer-Ballester – Xun He. Flow and Immersion in Video Games. The Aftermath of a Conceptual Challenge. *Frontiers in Psychology* [on-line], 2018, s. 1682. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.01682> (cit. 28. 3. 2019).

Příspěvek publikovaný on-line a neperiodicky¹⁵

Jméno Příjmení autora příspěvku. Název. Podnázev příspěvku. *Název webového portálu* [on-line], případně další časová či jiná jednoznačná specifikace. Dostupné z: přesný internetový odkaz (cit. dd. mm. rrrr).

¹² V případě, že by to situace vyžadovala (např. u výskytu periodik se stejným názvem), je možné uvést také ročník. Eventuálně je možné rok nahradit ročníkem. V obou případech před číslo ročníku uvedeme „roč.“. Platí také pro případy on-line a jiných článků.

¹³ V odůvodněném případě (citace z nestránkovaného on-line zdroje) je možné stránkový údaj vynechat.

¹⁴ DOI neboli Digital Object Identifier je jedinečný alfanumerický řetězec přiřazený registrační agenturou (International DOI Foundation) k identifikaci a poskytování trvalého odkazu on-line obsahu a jeho umístění na internetu. Pro více informací viz např.: „What is a digital object identifier, or DOI?“. *APA Style*. Dostupné z: <https://www.apastyle.org/learn/faqs/what-is-doi> (cit. 9. 4. 2019).

¹⁵ Obdobným způsobem citujeme také další typy on-line výstupů: blogy, komentáře, posty na sociálních sítích, metatexty různého typu, statistiky a grafy, dokumentační záznamy neumělecké podstaty, datové podklady k publikovanému vědeckému článku apod. Cílem je především jednoznačné určení pramene – uveďte tedy všechny relevantní informace, které povedou Vašeho čtenáře k případnému dohledání výstupu.

- Petr Placák. Kulturní manifest. Manifest kultury. *Culturenet.cz* [on-line], 7. 4. 2019. Dostupné z: <http://www.culturenet.cz/aktuality/kulturni-manifest-manifest-kultury/n:28121/> (cit. 9. 4. 2019).
- Jiří Koula. Tak řekni, kde je rozdíl? *i-divadlo.cz* [on-line]. Blog redakce i-divadla, 27. 2. 2020. Dostupné z: <https://www.i-divadlo.cz/blogy/jiri-koula/tak-rekni-kde-je-rozdil> (cit. 2. 3. 2020).
- Ivan Žáček. Buchbinder versus Netopil s Českou filharmonií. *casopisharmonie.cz* [on-line], 27. 2. 2020. Dostupné z: <https://www.casopisharmonie.cz/kritiky/buchbinder-versus-netopil-s-ceskou-filharmonii.html> (cit. 24. 3. 2020).

Umělecké dílo neliterární povahy¹⁶

Zápis uměleckého díla vytváříme tak, aby zahrnul všechny nejdůležitější autorské a produkční údaje. **Nejde o komplexní metadatový popis, ale o kondenzovanou informaci s cílem dílo či jeho záznam jednoznačně identifikovat a snadno ověřit jeho dostupnost.**

Název díla [druh díla/typ média]. Případně Funkce autora: Jméno Příjmení. Produkčně-interpretativní údaje o díle. Případně další jednoznačná specifikace. Případně informace o zveřejnění nezaznamenaného či nedochovaného díla.

- *Blade Runner* [film]. Režie: Ridley Scott. USA: Warner Bros, 1982.
- *ING*. [film]. Režie: Tomáš Vorel. Československo: FAMU 1985. Dostupný na kanálu VOREL FILM official channel: <https://www.youtube.com/watch?v=tThje2itvSk> (10. 11. 2019).
- *Symfonie a koncerty* [CD]. Skladatel: Viktor Kalabis. Praha: Supraphon, SU 4109-2, 2013.
- *Maryša* [divadelní inscenace]. Režie: Jan Mikulášek. Praha: Národní divadlo, 2017. Odkazují na představení z 21. 9. 2019.
- *Naši furianti* [divadelní inscenace]. Režie: Miroslav Macháček. Praha: Národní divadlo, 1983. Záznam dostupný z: <https://www.youtube.com/watch?v=CeW1E5XHh3I> (cit. 2. 3. 2020).
- *Racek* [divadelní inscenace]. Režie: Petr Lébl. Praha: Divadlo Na zábradlí, 1998. Záznam dostupný ve Videotéce IDU, sig. 846.
- *Městečko Twin Peaks* (Twin Peaks) [TV seriál]. Tvůrci: David Lynch – Mark Frost. USA: ABS. 1990–1991.
- *Smetanovo kvarteto LIVE nahrávka. 40 let Smetanova kvarteta* [MP3/FLAC]. Praha: Supraphon, VT 8442-2, 2015. Dostupné také z: <https://www.clickmusic.cz/cs/interpreti/smetanovo-kvarteto-1/alba/smetanovo-kvarteto-live-nahravka-40-let-smetanova-kvarteta> (cit. 10. 7. 2019).
- *Události v kultuře* [TV pořad]. ČT 4. 8. 2019. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097206490-udalosti-v-kulture/> (cit. 3. 2. 2020).
- *Armádní filmový měsíčník. Osvobození Ostravy* [film]. Režie: Karel Vachek. Československo: ČAF, 1965. Dostupné také on-line z: <https://dafilms.cz/film/10851-armadni-filmovy-mesicnik-osvobozeni-ostavy> (cit. 3. 2. 2020).

¹⁶ Uměleckým dílem pro účely těchto Pokynů míníme široké spektrum děl a obdobných výstupů neliterární povahy včetně např. televizních reportáží, krátkých on-line videí či manuálů, počítačových her a aplikací apod.

- *Jan Novák – klavírní koncert* [absolventský koncert]. Interpret: Jan Novák. Praha: Sál Martinů, 12. 4. 2020.
- *Koncert pro klavír a dechové nástroje, op. 64* [koncertní provedení díla]. Skladatel: Viktor Kalabis, klavír: Jiří Kollert, dirigent: Jakub Hruša, orchestr: Česká filharmonie. Praha: Rudolfinum, 15. 3. 2012.
- *Sonáta Es dur* [první tištěná edice skladby]. Skladatel: Josef Antonín Štěpán. Kroměříž: Hudební archiv Arcibiskupského zámku v Kroměříži, c 1776, sig. CZ-KRa A 2682.
- *Maturita 2040* [video]. Autor: Kovy [Karel Kovář]. Oficiální YouTube kanál KOVY, 29. 5. 2016. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=GH6PgbwZPU0> (cit. 2. 3. 2020).
- *Resident Evil 7* [PC hra]. Epic Games, 2017.¹⁷
- *Samsa, verze 1.0* [aplikace]. Ústav germánských studií FF UK – Shromáždění německých spolků v České republice, b. d. [c2019].

Umělecké dílo jako součást souboru děl

Název díla. Případně funkce autora: Jméno Příjmení. In: *Název souboru* [druh díla/typ média]. Produkčně-interpretací údaje o díle. Případně další jednoznačná specifikace či informace o zveřejnění nezaznamenaného či nedochovaného díla.

- Smyčcový kvartet č. 5. Skladatel: Viktor Kalabis. In: *Týden nové tvorby* [LP]. Praha: Panton, 811 0623, 1986. Záznam pořízen 12. 3. 1986 v Praze. Interpretace: Kroftovo kvarteto.
- Hudební festival v Českém Krumlově. In: *Události v kultuře*, ČT 4. 8. 2019, 5:25–7:34. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097206490-udalosti-v-kulture/219411000120804/obsah/711563-hudebni-festival-v-ceskem-krumlove> (cit. 2. 3. 2020).

Část uměleckého díla, k němuž existuje záznam

Název. Podnázev příspěvku/ části díla. Případně Funkce autora: Jméno Příjmení. Část díla, ev. časový kód. Případně další produkčně-interpretací údaje. Případně údaje o dostupnosti.

- *Pozůstalí* (Leftovers) [TV seriál]. Druhá série, osmá epizoda, 03:20-03:35.
- *Tuša* (Mršina) [performance]. Autor: Petr Pavlenskij. 0:14–0:20. Záznam dostupný z: <https://www.youtube.com/watch?v=SbCUcLpCyFQ&t=> (cit. 30. 3. 2019).
- *Semiramide*. Árie „Bel raggio lusinghier“ – první dějství. In: *Metropolitan Opera. Centennial Gala* [DVD]. Německo: Hamburg 2009.
- *Resident Evil 7* [PC hra]. Úsek, v němž hráč ve starém domě hledá svou snoubenku. Epic Games, 2017.

Část uměleckého díla, k němuž neexistuje záznam

Název. Podnázev příspěvku/ části díla. Případně Funkce autora: Jméno Příjmení. Část díla, díl, část, scéna apod. Případně další produkčně-interpretací údaje.

- *Dobové tance*. Druhé dějství. Režie: Ivan Rajmont. Ústí nad Labem: Činoherní studio, 1980.

¹⁷ V případě globálně publikovaných počítačových her a dalších produktů, u kterých není relevantní uvádět místo publikace, případně tuto informaci nelze dohledat, můžeme tento údaj vynechat.

- *Figarova svatba*. Árie „Se vuol ballare, signor Contino“ – první dějství. Režie: Magdalena Švecová. Praha: Národní divadlo, 2018.

Archivní pramen

- Archivní dokument popíšeme **jednoznačným způsobem** s důrazem na to, aby případný zájemce měl možnost dokument i v pozdější době **dohledat**. Popisy (názvy, instituce aj.) z cizích jazyků nepřekládáme. Existuje-li, uvedeme jméno autora, místo a dataci dokumentu (typicky u korespondence).
- V každém případě je **nutné uvést místo uložení**, tedy zpravidla archiv, muzejní nebo soukromou sbírku apod. Není-li praxe archivu odlišná, postupujeme v citaci od obecnější informace (název archivu) k podrobnějším (konkrétní archivní fond, inv. číslo, ev. též folio /číslo stránky ve větší archivní jednotce, existuje-li/).
- **Při prvním výskytu** uvádíme vždy plný, oficiální název archivu a zkratku v závorce, při dalších výskytech již stačí zkratka.

Používáme tyto zkratky:

- f. = archivní fond
- k. = karton
- inv. č. = inventární číslo
- sig. = signatura
- fol. = folio

- **Nejsme-li si popisem jisti**, zeptáme se pracovníka archivu, který je na tyto dotazy zvyklý a obvykle umí poradit.
- **Pokud fond není zpracován**, uvádíme co nejpřesnější údaj (např. provizorní označení karton, lokační čísla pod.) a do kulaté závorky píšeme [nezpracováno].

Název/ popis dokumentu, ev. jméno/a, místo, datace. Archiv, archivní fond, další konkretizace – karton, inventární číslo, signatura, ev. folio apod. Případně informace o dostupnosti on-line.

- *Il Duetti / par il / Clavi Cemalo o Fortepiano / con Violino solo / Composti del Giac. Giov. Ryba* [nedatovaný dobový opis]. České muzeum hudby v Praze, sig. Cz-Pnm XXX B69.
- Dopis Leopolda Gutterera Kurtu Daluegovi z 14. 6. 1942. Národní archiv (NA), f. ÚŘP, sig. 114-13-8, fol. 69.
- TS Novotný-Kubala. Zpráva o činnosti za měsíce leden–listopad 1966. Archiv Barrandov Studio (BSA), f. Barrandov historie, sig. BH 1966 A 6.
- Dopis K. H. Franka o jmenování pracovníků oddělení kulturní politiky, Praha, 30. 5. 1941. NA, f. Státní tajemník u říšského protektora v Čechách a na Moravě, k. 5, inv. č. 86, sg. 109-1/92. Dostupné také z: <http://www.badatelna.cz/fond/959/zaznam/337775/reprodukce/> (cit. 2. 3. 2020).
- Plakáty z inscenací Zdenky Podhajské. Theatermuseum Vídeň, f. Zdenka Podhajská [nezpracováno].
- Maturitní vysvědčení Jana Nováka z 30. 6. 1952. Soukromá sbírka Ivany Novákové [nezpracováno].
- Záznam v matrice o narození Helene Busch. NA, Matrika narozených židovské obce v Praze – r. 1911, dívky, inv. č. 2582. Dostupné také z: <http://www.badatelna.eu/fond/1073/reprodukce/?zaznamId=3375&reprold=155218> (cit. 5. 2. 2020).

- Návrh kostýmu Feodorova pro inscenaci Boris Godunov (ND 12. 12. 1945). Autor Karel Svolinský. Archiv Národního divadla. Dostupné z: <http://archiv.narodni-divadlo.cz/default.aspx?jz=cs&dk=ArchivniDokument.aspx&ad=32708&ak=2&ti=0&ic=0&ju=0&pr=0&di=0&pn=456affcc-f500-5000-aaff-c11223344aaa&pgsize=100&pgno=0> (cit. 2. 3. 2020).

Archivní pramen již dříve publikovaný

Název/ Popis dokumentu, ev. Jméno/a, Místo, datace. Archiv, archivní fond, další konkretizace – karton, inventární číslo, signatura, ev. folio apod. Informace o publikaci.

- Dopis Leopolda Gutterera Kurtu Daluegovi z 14. 6. 1942. NA, f. ÚŘP 114-13-8, fol. 69. Český překlad publikován in: „Německá říšsko-protektorátní dohoda o filmových záležitostech (korespondence)“. *Illuminace*, 2002, č. 4, s. 107–108.

Rozhovor/ Pramen orální historie

I zde máme na mysli základní podmínku, aby z citace bylo jasné, kde čtenář může rozhovor **dohledat**.

Rozhovor se Jménem respondenta vedl Jméno autora rozhovoru, Datum. Případně přesnější určení části rozhovoru. Místo uložení, ev. signatura, internetový odkaz (cit. dd. mm. rrrr), apod.

- Rozhovor s Edgarem Dutkou vedla Alena Šlengerová, 7. 12. 2016. Národní filmový archiv, f. Sběrka zvukových záznamů, sig. GN 3132.
- Rozhovor s Janem Novákem vedl Petr Novák, listopad 1968. Osobní archiv Petra Nováka.
- Vlastimil Venclík (nar. 1942) [audiovizuální záznam rozhovoru]. *Paměť národa* [ON-LINE], 46.–53. minuta. Dostupné z: <https://www.pametnaroda.cz/cs/venclik-vlastimil-1942> (16. 11. 2019).
- Ústní informace od Ivana M. Havla, 16. 3. 2019.

Opakovaná bibliografická citace

Stačí zkrácená verze. Verze však nesmí být zaměnitelná s jiným zdrojem:

První písmeno jména a příjmení autora příspěvku. *Zkrácený název*, v případě konkrétní citace též s. X.

- G. Černušák. *Dějepis hudby 2*, s. 300–310.
- J. Klein. The Mode Is the Method Or How Research Can Become Artistic.
- M. Šrajer. Favoritka, s. 46.

Následují-li opakované citace v poznámkách **bezprostředně za sebou**, píšeme:

- *Tamtéž*.
- *Tamtéž*, s. 48–55.

Plná bibliografická citace uměleckého díla

Používáme ji pouze v odůvodněném případě, většinou tehdy, kdy se studie věnuje především analýze jednoho či několika málo děl. Plnou bibliografickou citaci vkládáme zpravidla za studii.

V tomto případě vycházíme z bibliografických norem paměťových institucí daného oboru.

Příklady ustálených bibliografických norem dle oborů:

- knižní katalog Český hraný film nebo on-line databáze filmovyprehled.cz (<https://www.filmovyprehled.cz/cs/database>),
- on-line databáze divadelních inscenací IDU (<https://vis.idu.cz/Productions.aspx>)
- on-line katalog Českého muzea hudby (<https://cmh.opac.nm.cz/>)
- Virtuální národní fonotéka – projekt Moravské zemské knihovny v Brně (<https://www.narodnifonoteka.cz>)

Seznam nejčastějších zkratk používaných v bibliografických citacích

CD = CD disk

cit. = citováno

č. = číslo

DVD = DVD disk

ed. = editor

eds = editoři

et al = a další (autoři)

LP = dlouhohrající gramofonová deska

MC = magnetofonová kazeta

nn = a následující

PC = počítačová

roč. = ročník

s. = stránka

SP = krátkohrající gramofonová deska

TV = televizní